

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 „ — „
Negyed évre . . . 1 „ 50 „
Egyes szám ára . . 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bérletdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyiltér” rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltnék.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelytől:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelytől:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádebó Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyiltterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

A mi tetszhalottjaink.

(t—sz.) A magyar művész sorsa, ha Magyarországon akar maradni, szomorú; de ha tehetsége van és szerét teheti valahogy a külföldre való menekülésnek, ott megél, és ha nagy tehetség van benne, lesz belőle ünnepe, világ-hírű férfiú, mint lett Lisztből, Joachim-ból, Munkácsyból. A művészet nyelvét megérti az egész világ; ezért is írta a költő: „Művész hazája nagyvilág.” És hogy a tehetséges művészek nagy része ki tud menni a külföldre, azt számtalan példa bizonyítja. Egyiket ez karolja föl, a másikat az; sőt maga az állam is megnyitja markát, segítézésben részesít, vásárol és a többi. Szóval, habár mostoha a magyar művész sorsa, de hát a magyar író sorsa? Ki gondol azzal? Ki törődik a magyar író sorsával?!

Nem a hirlapírókat értem. Ezek sorsa sem valami fényes, hanem kenyérkereset legalább, sőt egyiknek-másiknak talán jövedelmező is, hanem a kikeről szólni akarok, azok a költők, — versben avagy prózában, az mindegy — azok a szépirodalommal foglalkozó páriái, koldusai a nemzetnek. Igen is. Nem tulzott ezim ez. A pusztán szépirodalommal foglalkozó író a nemzet páriája és nem egyéb. Nem a kenyérre, hanem a száraz kenyérre valót sem képes megkeresni.

Jókai Mór, ez a tünemény, ki ha francia volna, palotákat építtetne és uradalmakat vásárolna, ha szépirodalmi műveiből akarna megélni itt nálunk, hát meghalna éhen. Más kisebb írókról, kezdő tehetségekről pedig ne is szóljunk. Egy-két szépirodalmi lap van, a melyik fizet imigye-amigye, 20—25 frtot egy havi munkáért, és ezzel vége. Önállóan megjelenő munkára pedig nem lehet kapni kiadót. A ki regényt ír, el lehet rá készülni, hogy vagy ő maga adja ki és bele bukik, vagy senki. Nagy ismerettségű bíró, országot járt poeták előfizetés útján, 500 magánlevél szétküldése mellett össze bírnak bön-gészní egy pár száz előfizetőt, de még Komócsy sem többet. Ez Magyarországon a szépirodalom sorsa.

Aztán nagy a láрма, hogy a magyar muzsa hanyatlak, hogy nincsenek újabb tehetségek; hogy Arany Jánossal a magyar költészet sirba szállt és Jókai sirba fog szállni a magyar regényirodalom. És mikor a magyar lapok és a magyar társadalom oly könnyedén mondják kia lesújtó, a szomorú ítéletet, hány tehetség hallgatja azt vérző szívvel, hány oly tehetség, a mely iro-

dalmi viszonyaink közt tetsz-halálra van kárhoztatva! Hallja, a mint kiénekelik, hallja, a mint temetik, a mint a részvértlen kezek koporsójára hányják az érzéketlen hantot, sirjához oda illesztik a néma fejfát, és ő él! Lelkének, legujsolt szellemének kinjai közt nézi, látja, hogy ezenképen kell elvesznie, Neki bizony nem akad Maecenása, ő vele bizony nem gondol az állam, az ő művét bizony nem adja ki a kultusz-miniszter, hanem megszületett és elvesz, mint a hulló csillag, legfelebb is tanulói éveiben, szülői gyámolítása mellett világítva egy-két perczig.

Ez a magyar író sorsa! annak az írónak sorsa, ki nemzetének, nemzete nyelvén akar zengeni, írni; nemzete nyelvét akarja ápolni, nevelni; nemzete lelkesedésének kölesölnözní, nemzetének szívébe ültetni át saját lelkének égi fényét és a honszerelmet, melyet a költői szív oly magasztosan tud átérzeni. Dajkadalkunk, csecesemőkorunk, fiatal éveinknek ábrándjait tolmácsoló édes anyanyelvünknek költői ihlettel megvert munkásai: a magyar nemzet páriái!

Ó róluk nem szól vezércikk soha. A mint a szépirodalom egén feltűnnek, egy-két szépirodalmi lapon keresztül tett pályafutásuk után lesznek ügyvédek, orvosok, mérnökök és újdondászok, vagy rossz politikusok és publicisták. Hogy vannak-e? Nem tudja senki. Hogy voltak-e? nem kérde senki; hanem a magyar muzsa hanyatlása és eme tetszhalottak temetései fölött szakadatlanul szól az ének!

A Torja-patak szabályozásához.

(Folytatás.)

Nem arrogálok e részben magamnak szakismeretet, csupán általános, úgy szólva encyclopedicus ismerettel dicsekedhetem, s a mire legfőképp támaszkodom, az a körülmény, hogy e területen úgy szólva minden kis domb s mélyedés régi, gyermekkori ismerősöm.

Csekély nézetem szerint a Kanta városrészt kétféle módon menthető meg a további vízveszélytől. Az egyik mód az lenne, ha a torjai föntön az „Érláb” szélénél levő keresztút irányától egy kellő mélységű vízárok ásatik a felső malom gátja irányában; a város felőli részén nagy föld-töltéssel. Az ezen irányban ázott árkot a lerohanó víz nagy tompaszög alatt találná. A már meglevő, rögtönözve megásott árkot a lefolyó víz derékszög alatt (mint a milyen a vinkli) találja. Ugy megtéríteni a vizet, óriási erő kell. De különben is ez új árok csak egy igen kis részét vezeti rendes árkába azon víznek, mely a Kanta városrészt fenyegeti. Ezen új ároktól déli irányban levő sásban foly a legnagyobb víz-

tömeg, melyben az árkolás alkalmával négy fiatal ember 150—200 lépésnyi távolságig 40—50 cméter mélységű s mindenütt folyásban levő vizen gázolt át. Hanem itt persze sem a szakértő mérnök ur, sem Molnár Józsiás városi képviselőtestületi tag ur, ki kezdetben oly nagy érdeklődéssel viseltetett ez ügy iránt s ki egyébiránt az e tárgyban nyert megbízatásáról később önként lemondott, nem jártak. Azon tervezett töltés és sánczolás, mely a már megkezdett irányban dél felé, a fennebb említett sáson át, folytatását képezné a meglevőnek, úgy hiszem, ha a hely elfogulatlan szakértő által megvizsgáltatik, létre nem jöhet. Hisz az nem lenne egyéb, mint azon óriási tömeg víznek egy szögletbe szorítása és ott erőszakos megtérítése, természetesen ember felletti erővel. Ott a víz törése nem lenne több 40—50 fokú szögletnél, mint péld. a felényire összenyomott vinkli. Az esetben a vízár előbb felduzzadna s azután áttörné a legnagyobb töltést is. Ott a víz igazán „Kehrt euch”-ot csinálna, mint a hogy az új árkolás alkalmával a szakértő mérnök ur tréfásan megjegyezte a megérkezése előtti vízlevezetési tervre. De ezenkívül a hely az új ároktól déli irányban, t. i. a sás, jóval alább fekszik s így onnan, t. i. a sásból, a felső malom gátja felé vezetni a vizet, physikai absurdum. Tehát e sáncznak déli irányban levő folytatását csak az akarhatja, ki a Kanta városrészt tovább is fűrésztetni akarja, vagy nem ismeretes a helylyel, vagy önféjű, vagy egyéb mellékes titkos érdek vezérli. De hol van még ezen kívül a felsőbb birtokosoknak a magánjogi sérelme? Ki állana jót ezért? Az egyik védelmi mód tehát a töltés lenne olyan irányban, hogy azt a lefutó víz tompa szög alatt (rézsutosan, menedékesen) találja. De hol van ide a megfelelő pénz s munkaerő? S ha keresztülvitetnék is, az első sánczolás felüli rész még mindig víz alatt marad, sőt a töltés miatt még nagyobb vízveszélynek lesz kitéve. E veszélyt a sánczemelő okoznak s így a felelősség is csak őket terhelne.

(Vége követk.)

Háromszék megye közigazgatási bizottságának júniushavi ülése.

Háromszék megye közigazgatási bizottsága rendes havi ülését e hóban kedden 5-én tartotta meg Pótsa József főispán elnöke alatt.

Forró Ferenc alispán felolvassa mult hóról szóló jelentését, melyből a következőket közöljük:

József főherczeg e hóban tartandó szemleutjában június 26-án e törvényhatóságot is átmentileg meglátogatja, d. e. 11 óra 30 perczkor Sepsi-Szentgyörgyön át Földvárra utazik; e tekintetben a járási szolgabírák kellőleg utasítottak.

Lőnhart Ferenc erdélyi róm. kath. püspök Csik felől jöve, mult hó 29-én Szentlélekre érkezett s onnan több községet meglátogatott; a megyei határszálon kézdi felsőjárási szolgabíró Pótsa Gyula fogadta kellő ünnepélyességgel, a törvényhatóság nevében pedig b. Apor Gábor főjegyző üdvözölte. Hivatalos teendőjét folyó hó 10-én Kézdi-Vásárhelyen fogja végezni.

A kézdivásárhely-kantai vizár által előidézett rombolások s az annak folytán kifejlődhető egészségügyi teendőkre nézve a belügyminiszter megyénk főispánját kormánybiztosnak nevezte ki, ki a szükséges védgátat elkészítette s midőn alispán f. hó első napján a helyszínen volt, a Torja vize már régi medrébe volt visszaterelve.

Bereczk város mult hó 15-ki közgyűlésén hozott határozata értelmében f. hó 2-án megtartotta a tisztújítást.

Mult hóban beérkezett 849 ügydarab. Tüzeset történt 3. Vadászjegy egy sem adatott ki. Utlevél egy éves a belügyminiszteriumtól beérkezett 173, felterjesztett 19, tizenöt napos kiadatott 77.

Az erdőben történt nagymérvű praevaricatio kérdésében határozatot annyiban hozott az alispán, a mennyiben a sepsiszentgyörgyi tanácsot értesíté, hogy ezen ügyet a törvényszék kezelése alól, hova amugy is a panasz beadva volt s a csiki törvényszék királyi ügyésze a nyomozat végrehajtására utasítást nyert, nem tartja jogosítva magát a közigazgatási térre visszaterelni s ez által az igazság kiszolgáltatásának útjában állani.

S.-szentgyörgyi polgármesternek Veres Gyula tisztú ügyész ellen összeférhetlenség kérdésében tett jelentésére az előnyomozatok megtétettek ugyan, azonban határozat nem hozatott, részint mert arra idő nem volt, részint mert a betérjesztett irományok visszajuttatása szükségeltetik.

Séra Tamás árvaszéki elnök jelenti, hogy ápril hó végén az árvák létszáma volt 9029 személy, ehhez május hóban növekedés 82, összesen 9111. Ebből gyámság alól felszabadult nagykorúság által 41 személy, férjhezmenetel által 8, halálozás által 10, összesen 59. Maradt tehát május végén az árvalétszám 9052. Ápril hó végén gondnokság alatt volt 233, ehhez május hóban a növekedés 4, összesen 237. Ebből gondnokság alól nem szabadult fel senki.

Babarczy Ferenc kir. adófelügyelő jelenti, hogy május hóban egyenes adó befolyt 33.861 frt 24 kr, vagyis 12.188 frt 26 krral kevesebb, mint a mult évben; hadmentességi díjban 871 frt 50 kr, vagyis 841 frt 79 krral kevesebb, mint a mult évi májusban.

E kedvezőtlen eredmény annak tulajdonítandó, hogy 55 községben a mult évi adóhátrálekok végrehajtás útján törtéendő felhajtása szeptember hó végéig felfüggesztetett, ezenkívül 13 község még a mult évben nyert fizetési halasztást a folyó évi aratás befejeztéig.

A lefolyt hóban ideiglenes házaadoménesség nem engedélyeztetett, adófizetési időhaladékban a csatolt kimutatás szerint 4-en részesültek f. évi szep. hó végéig.

Az adókiivetés mibenállásáról jelenti, hogy az adófelszámolási bizottság mult hó 17-én kezdte meg működését s ezt még e napokban teljesen be is fejezi.

Mult évben az adókiivetés után előfordult adóleírásoknak megfelelő 2727 frt 54 1/2 kr általános jövedelmi pótdadó törlése iránt a lefolyt évben intézkedés tétetett.

Végül jelenti, hogy a pénzügyminiszterium 10.921. számú rendelete alapján 8544 frt 1—2. osztályu keresetadó utólagosan előírásba hozatott.

Drágos Elek kir. ügyész jelenti, hogy mult hó végén a megye területén levő fogházakban le volt tartóztatva 56 egyén, ezekből vizsgálati fogoly 31, elítélt 25, férfi 48, nő 8. A súlyosabb büntetést le tartóztatottak közül 12 gyilkosságért, 2 rablásért s 8 gyújtogatásért van fogságban. A törvényszéki fogházban K.-Vásárhelytől 42, a sepsiszentgyörgyi járásbírósi fogházban 6, a kovásznaiban 5, a nagyajtai ban 3 egyén. Az összes fogházakban megfordult a mult hóban elítélt és vizsgálati fogoly 74, ebből a központi (k.-vásárhelyi) fogházban volt 16, a sepsiszentgyörgyi ben 27, kovásznaiban 14, nagyajtai ban 17 egyén. A rabtartási átalányból kiadatott 203 frt 15 kr. Rabtartási költségtérítmeny befolyt 308 frt 22 kr.

A fogházakban a lefolyt hóban semmi rendkívüli esemény nem adta elő magát, s az élelem ellen panasz nem emeltetett.

A mi a közbiztonságot illeti, az az előbbi hónapokhoz képest javulást mutat, a mennyiben az egész hó folytán csak két gyújtogatás merült fel, más súlyosabb bűnesetről pedig jelentés nem tétetett.

A bűnvádi jelentések száma 39 volt. Törvényszéki boncsolás csak egy esetben történt.

(Vége köv.)

Az adóvégrehajtások felfüggesztése Háromszéken.

Háromszék megye tudvalevőleg folyamodott a pénzügyminiszterhez, hogy a mult évi rossz termés miatt leginkább sújtott községekben az adóvégrehajtások szept. hó végéig felfüggesztessenek fel. Az erre érkezett miniszteri leirat a f. évi ápril havi közig. bizottsági ülésen olvastatott fel. E szerint a végrehajtások felfüggesztése az illető községekben a mult s az előbbi évekből fennmaradt adóhátralékra nézve engedélyeztetik. Ennek értelmezésében a főispán és adófelügyelő eltértek egymástól. A közig. bizottság elhatározta tehát, hogy feliratot intéz a pénzügyminiszterhez, mikép értelmezi a leiratot. A miniszter válasza a keddi közig. biz. ülésen olvastatott fel, s így hangzik:

22,275. szám. Háromszék megye köz igazgatási bizottságának Seps-Szent-Györgyön. Folyó évi ápril hó 3-án kelt 304. számú felterjesztésére hivatkozva, értesítetik a közig. bizottság, hogy a megye több községére kiterjedő adófizetési halasztás tárgyában f. évi márcz. hó 15-én kiadott 7350. számú rendelet épen azért vonatkoztatottak a mult évi hátralékokra, mert a f. évi adóra nézve 1876. XV. 48. §. értelmében úgy az adófelügyelő, mint a közig. bizottság adhat halasztást. Budapest, 1883. május 9-én. A m. kir. pénzügyminiszter helyett Márfy.

E leiratra a közig. biz. következő határozatot hozta:

Tekintve azt, hogy a nagymélt. m. k. pénzügyminiszterium 7350/883, 52.853/882, 59.665/882 számú rendeleteivel a megye 68 községben különböző feltételekhez kötött megszorítással a mult évi egyenes adó hátralékokra nézve az adóbehajtást a kizárólag földműveléssel foglalkozó és ezen idő szerint fizetésekre nem lakóira nézve kiterjesztette, miután ezen jogkedvezmény megadásának alapja a beigazolt általános rossz termés és az ebből származó fizetésekre képtelenség volt, — ebből önként következik az, hogy a ki a fennebbi okokból fizetni képtelen, az a folyó adót sem tudja fizetni, ezen elv, s azon szempontból kiindulva, mely szerint a megye közigazgatási bizottsága f. évi ápril hó 3-án 304/883. szám alatti felterjesztésében is azon ohájának kívánt kifejezést adni, mely szerint az adóbehajtások felfüggesztése a f. évi adókra is kiterjesztessék, ennél fogva a már idézett miniszteri rendeletekben említett következő: u. m. Maksa, Léczfalva, Telek, Szörce, Tamásfalva, Petőfalva, Kovászna, Páké, Barátos, Czofalva, Kőrös, Papolecz, Zágón, Páva, Hilib, Haraly, Szita-Bodza, Imecsfalva, Zabola, Márkosfalva, Mátisfalva, Dálnok,

K.-Polyán, K.-Szentlélek, Nyujtód, Osdola, K.-Martonos, Gelence, Kurtapatak, Esztelnek, Béla falva, Lemhény, Almás, Csomortán, K.-Martonfalva, Angyalos, Aldoboly, Árkos, Bodok, Besenyő, Bikfalva, Étfalva, Fotos, Feldoboly, Gidőfalva, Eresztevény, Ilyefalva, Kilyén, Kis-Borosnyó, Kálnok, Kőrőspatak, Komolló, Laborfalva, Magyaros, Martonos, Márkos, N.-Borosnyó, Réty, Szotyor, S.-Szentkirály, Szacsva, Zalán, Zoltán, Lisznyó, Uzon, Egerpatak, összesen 67 község ez idő szerint fizetése képtelen és kizárólag földműveléssel foglalkozó lakóitól, hogy a f. é. egyenes adók végrehajtás útján a f. 1883. évi szept. hó végéig ne követeltessenek, ezennel határozatilag kimondatik.

Ezen jogkedvezmény a hadmentességi díj s más kincstári követelésekre nem terjesztetik ki, miért is ezek mindenkitől beszédendők s esetleg szigorú végrehajtás útján is behajtandók; hasonlóképen behajtandó azok összes adóbeli tartozása is, a kik jövedelmüket nem kizárólag földbirtok után veszik.

Ezen rendelet végrehajtásával a kir. adófelügyelő bízott meg.

A tek. kir. adófelügyelő urnak helyben. Közöltetik tudomás s szigorú fogamatosítás végett.

„N.”

Levelezés.

Hétfalu, 1883. május 27.

Es hívj engemet segítségül a te nyomorúságodnak idején: megszabadítlak tégedet; és te dicőszesz engemet.

(Szt. Dávid 50. zs. 15. v.)

A hétfalusi szentegyházak száma a mai napon eszményileg egygyel szaporodott. Türkös községében egy építendő nagy lutheránus templom talpköve ma tétetett le. Az ünnepély főbb vonásai ezek:

Délután két órakor a helyszínét nagy néptömeg lepte el. Midőn Bácsfalva papja és bírája nemzeti lobogók alatt zenészővel megérkeztek, kezdődött a szertartás alkalmi énekkel, mibe nagy hatással működött közre a hosszufalusi áll. felső népiskola önképzőköre. Ezek után Binder Lajos csernátfalusi ev. ág. lelkész a lobogókkal díszített emelvényre lépett s rövid, de velős alkalmi beszédet tartott. Ezt ének követte, melynek végzetével Kiss Árpád türkös segédlelkész az ünnepély szentségétől áthatva, félóráig tartó eszmedüs beszédet mondott. Végre Borcsa Mihály bácsfalusi luth. lelkész állott az emelvényre és saját alkalmi költeményét szavalta.

Erre a papok az illető egyházi hivatalnokok kíséretében a toronyfundamentum mélységébe lementek s ott áldva és imádkozva, az évezredekkel dacoló műveket, illetve emlékeket a szegletköbe elhelyezték. (Az emlékeket készítette türkösi községi tanító Pap János és Kiss Lajos.)

E pillanatban a mélység feletti állványra, nemzeti lobogót tartva kezében, Bitai Baikó Lajos lépett fel s igazi érthető, csengő hangon mondá e szavakat: „A szabadság, egyenlőség, testvériség és a magyarok Istenének nevében vetem ezen emlékeket a szentegyház szegletkövébe (be is vetette; volt a csomagban forgalomban levő ezüst és rézpénz, névjegy és több darab Kossuth-bankóta), s ohajtom és kívánom, hogy az e helyen felépülő templomban az idők végtelenségéig magyarul imádkozzanak a magyarok hatalmas Istenének.” (Messze elzúg viharos éljenzés.)

Nyomban utána fellépett nagyborosnyói Bede Dániel s lobogót tartva kezében, mondá: „A vallásnak egyik legfőbb áldása az, hogy a szenvedő kebelnek vigasztalást nyújt. Már pedig ki merné elmondani magáról, hogy olykor-olykor vigasztalásra szüksége ne volna? Ki merné magáról állítani, hogy neki nincsen semmi felsőbb erőre, semmi felsőbb védelemre szüksége? Bizonyára senki. Legyen e hely tehát a vigasztalásnak szent helye.”

A lobogót átvette egerpataki Kiss Lajos és mondá: „Valahányszor e helyen

megjelentek, mindig a hit, remény és szeretet magasztos szelleme hasson át.”

Utoljára csernátfalusi Erdélyi Márton lépett az állványra és mondá: „Egy akol, egy pásztor.” (Mindnyájan pénzt vetettek be.)

Benn a fundamentum mélységében a szegletköre ütés mellett még többen mondtak rövid, velős mondatokat, melyek közül csupán Tóth Andrásé volt érthető (ide nem értve a papokat). A bíró ezt mondá: „Nyugodj e helyen ezer és ezer évig”. Mig ezek történtek, a nép által szakadatlanul pénz dobottak a szegletköhöz. Végre a szegletköre köztábla berittatása s azzal az ünnepély a zár-ima megtartása mellett véget ért.

Az idő nagyon kedvezett.

Többek előtt csak az volt a feltűnő, hogy három pap beszélt és „Mi atyánk” mégsem mondatott. És ez igaz.

Effendi.

Csik-Szt.-Miklós, 1883. május 28.

(Helyreigazítás.)

Tisztelt szerkesztő ur! A „Székelyföld” 42. számában a „Mindenféle” rovatban egy „Brutalitás” feliratu közlemény jelent meg a közlő nevének elhallgatásával. E közlemény a mennyire alaptalan, ép annyira sértő fennevezett egyházközségre nézve s így tekintettel az olvasó közönség, úgy az egyházközség jó hírneve és becsületére, szó nélkül nem hagyható, — lévén a dolog valódi állása következő:

Csik-Szent-Miklós egyházközség több éven át pert folytatott Galaczi Nagy József és társai ellen Gerendus nevezetű havasért. A pert 1878-ban minden forumon megnyervén és bevégezvén, nevezett havas birtokába ugyanazon év jun. 12—13-án törvényesen bevezettetett, mint erről a csikszeredai tek. kir. járásbírósnál 1714 sz. alatt bejegyzett bevezetési jegyzőkönyvből bárki is meggyőződhetik.

E bevezetés alkalmával a havasban talált mindennemű kaliba és kert részeit szétszedetett, részben meg is semmisítették a nélkül, hogy azért valaki csak egyetlen lépést is tett volna, vagy legkisebb szót emelt legyen.

Ez időtől fogva Galaczi és társaival az egyházközségnek semmi összeköttetése sem volt s havasait mindig azon kikötéssel adta át idegen haszonbérloknak, hogy a régi és makacs perlekedő haszonbérlok közül a havas birtokába senkit be ne bocsásanak. Azonban a haszonbérlok e feltételt be nem tartva, a régi haszonbérlok közül némelyeket az egyházközség tudta és beleegyezése nélkül bebocsátottak a havasba, kik az 1878-ban szétszört és megsemmisített kerteket és kalibákat újra fel kezdvén építgetni, a megye Koncz József gondnokot azon utasítással küldötte ki a havasba, hogy a netalán újra felépített kerteket és kalibákat szétszórva és megsemmisítve, a további jogtalan építkezések és kertelgetéseknek útját állva, az oda betolakodott régi haszonbérloket onnan kiutasítsa s marháikat ki, esetleg a szépvízi szolgabíróshoz behajtassa.

Koncz József az egyházközség ezen megbízásában eljárva, a megye területéről a jogtalan betolakodókat kiutasította, s marháiknak egy részét, miután önkényt eltávolítani nem akarták, Szépvíze behajtatta, a havasnak azonnali átadását követelte, mit a megye a pénztár roppant megkárosítása nélkül egy perczig sem halogathatott.

Ez nem volt elég; mert alig egy pár nappal a fenn leirt események után a régi haszonbérlok bennmaradt marháikkal a havasba újra betörték, miről a megye értesülvén, ismételten kiküldötte a megyei gondnokot, hogy a havast a vakmerő betörőktől és marháiktól megtisztítva, azt haszonbérloknak átadja.

Ez alkalommal a jogtalan betörők vakmerősége annyira ment, miszerint nemcsak hogy nem engedelmeskedtek a gondnok felszólításának, hogy a havast elhagyván, marháikat onnan kitakarítsák, de sőt, mi-

dőn a gondnok kötelességéből kifolyólag az ott talált marhákat behajtáná, hogy a törvényes közegnek kezéhez szolgáltatassa Gyimesbükk község utcáin pisztolyok-, fejszék- és botokkal felfegyverkezve a hajtóknak útját állták, marháikat erőszakosan elverték, többeket a hajtók közül megsebesítettek, s hogy nagyobb szerencsétlen ségek nem történtek, ez egyedül a gondnok tapintatossága és az egyházmegyei hajtók mérsékletének köszönhető.

Ez a valódi tényállás. Hogy pedig az egyházmegye ezt telepítvényesek és nem saját birtokán tette volna, s így jogtalan erőszakoskodást, vagy mint közlő magát kifejezi, brutalitást követett volna el, alaptalan, melyet az igaztalanul vádolt egyházközség nevében visszautasítok.

Bálinth Lázár,
plebános.

Az erdélyi püspök Háromszéken.

Püspök ur ő nagyméltósága június 1-én reggel útját tovább folytatva Altorja községébe ment. Altorjáról tekintélyes lovas banderium ment K.-Szentlélekre, hogy uti kalauzul szolgáljon a főpásztornak. A község végénél Br. Apor János lelkes szavakkal köszöntötte a magas vendéget; a plebániák lak előtt Mihály József helybeli plebános fogadta a hitközség nevében. Rövid pihenés után isteni tisztelet tartatott, melyen a főpásztor misézett. Mise után a helybeli plebános tartott beszédet, melynek végzetével ő nméltósága lépett a szószékre s kenetteljes beszédet tartott. Ez után 180-on részesültek a bérálás szentségében. E ténykedések végeztével gazdag ebéd volt, melyen talpraesett köszöntők mondtak. Ebéd után az iskolát látogatta meg ő nagyméltósága, hol nyájas, szeretetteljes kérdéseket intézett a gyermekekhez s velük társalgott.

Altorjáról június 2-án Futásfalvára utazott a főpásztor, hol szintén méltó fogadtatásban részesült. A falu végén Lakatos körjegyzőhelyettes, a plebániák lak előtt Benze Lajos helybeli plebános fogadta. Rövid tisztelegések fogadása után kezdetét vette az isteni tisztelet, melyen ő nagyméltósága tartotta a szent misét. A helybeli plebános beszéde után a főpásztor intézett tanulságos beszédet a néphez. A bérálás szentségében 74-en részesültek. Ebéd után az iskolát meglátogatván, 5 órakor Alcsernátonba utazott.

Alcsernátonban szintén nagy ünnepélyességgel fogadták a magas vendéget. A falu végén s az utcákon nagy néptömeg gyűlt össze. Lovas banderium és négyes fogatok mentek ő nagyméltósága elé, kit a falu végén Bernárd János, a templom előtt László József helybeli lelkész üdvözölt. A főpásztor a szíves fogadtatásért köszönetet mondván, a község különféle felekezeti lakosait a kölesönös szeretetre buzdította. Másnap isteni tisztelet tartatott, melyen a szent misét teljes segédlettel ő nméltósága végezte. A mise végével nagyhatású beszédet mondott a helybeli lelkész a „lelki erősségről”. Ezután a főpásztor vette át a szót, s lelkes beszédet intézett a vegyes vallású közönséghez. Ezután 111-en részesültek a bérálás szentségében. Az isteni tisztelet végeztével a helybeli lelkésznel ebédelt a magas vendég. Ebéd után az iskolát látogatta meg, hol jutalmakat osztott ki. Innen Szentlélekre utazott, honnan napoként a felvidéki plebániákat látogatta meg.

Június 4-én Kézdi-Polyán, 5-én Esztelnek és 6-án Lemhény hitközségeibe rándult. Mindenütt misézett, beszédet tartott és nagyszámú hívőt részesített a bérálás szentségében. Fogadtatása mindenütt fényes és lelkes volt.

Akárki.

Mindenféle.

— Azon t. olvasóinkat, kik előfizetési díjaikkal még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak minélhamarabb leendő beküldésére.

— **Cseh Emil temetése** folyó hó 7-én ment végbe Kézdi-Vásárhely város és a vidék általános részvéte mellett. A közelről és távolról összegyűlt nagyszámú közönség szinte bánattal és fájdalommal vette körül a koporsót, mely az oly tragikus véget ért derék ifju hült tetemeit rejté magában. A gyászszertartás 4 órakor ért véget, midőn a koszorúkkal földszitett koporsót ráhelyezték a gyászszekérre s elindult a menet Nyujtóról Szentkatolnára, hol a családi sirbolt fekszik. A több mint 100 kocsiból álló hosszú menet valóban imponans látványt nyújtott s elmondhatjuk, hogy e megye ritkán látott ily fényes temetést. Szentkatolná a sirnál Szentiványi Ignác tartott emelkedett hangú beszédet, kiemelve és méltányolva az elhunyt derék barát érdemeit és erejét, s ezzel a sirbolt ajtai örökre bezárultak a szeretett ifju hamvai megett, de emléke sokáig élni fog családjá, barátjái és ismerősei szívében.

— **Gyergyó-Szentmiklóson** jövő hó elsejétől m. kir. adóhivatal lép életbe egy adótáros, egy ellenőr és egy adótitkár. Nagyon helyes a pénzügyminiszteriumnak ez intézkedése, mert akkora forgalmu és a mellett módos vidék lakosságának érdeke rég megérdemelte volna ezt a figyelmet. De jobb későn is, mint soha.

— **Kézdi-Vásárhely** város képviselőtestülete f. hó 4-én gyűlést tartván, tárgyalta az alispáni hiv. leirata, mely szerint az ott megejtett tárgyalás alapján K.-Vásárhely város köteleztetik czukor után 1700 frtot, kávé után 100 frtot, sör után 2425 frt 38 kr s így összesen 4225 frt 35 kr fogy. adót fizetni, e szerint tehát 2637 frt 73 kr-al kevesebbet, mint a mennyi a városra elő volt irányozva. Tudomásul vétetik. Ezzel kapcsolatosan a képviselőtestület elhatározta, hogy meg fogja keresni főispán ur ő méltóságát, hogy tekintélyével odahatni méltóztatssék, hogy a 1882. évi 953 frt czukor-, kávé- és sörfogy. adóhátralék erejéig két ízben elrendelt végrehajtás felfüggesztessék és a jogtalanul a városra utalt ezen adóhátralék elengedése iránt régebben beadott folyamodás mihamarább elintéztessék. 2) A Torja vize szabályozása végett tett földvásár jóváhagyása iránt hosszas vita fejlődött ki, végül azonban a képviselőtestület a földnek a Sinkovics-alapból leendő megvételét megszavazza. 3) Elnök előterjeszti, hogy Szentlélek község a Kászon vizét minden engedély nélkül felülről szabályozni kezdván, a lerohanó víz a kézdí-vásárhelyi határt elöntötte és ezáltal igen sok kárt okozott. Az alispáni hivatal a további szabályozás betiltása végett felkérteni határoztatik. Nemkülönbén felkérendő az alispáni hivatal arra is, hogy a víz által elrongált új ut helyreállítását mielőbb szíveskedjék elkezdeni. 4) Elnök polgármester bejelenti Szabó Dániel t. ügyész halálát. A gyűlés az elhunyt érdemteljes tisztüi ügyésznek emlékét jegyzőkönyvileg megörökíteni határozza, miről egy kivonat a mélyen süjtött családnak is megküldendő. A megürlt t. ügyészi állomásra ideiglenesen Dr. Pethő József ügyvéd helyettesítetik. 5) A megerősített városi szabályrendelet értelmében a városi pénztárhoz egy ellenőri állomás rendszeresítettén, polgármester megbízott, hogy ugy ezen, mint a t. ügyészi állomásra nézve a pályázatot hirdesse ki. 6) A város tulajdonát képező ingatlanok bérbe adásáról a gazd. tanácsos jelentése tudomásul vétetik.

— **A csikmegyei hivatalos tanítótestületnek** f. hó 7-én Csik-Szeredában tartott közgyűlésén a Budapesten augusztus 20-án kezdődő országos tanító gyűlésre képviselőül Deák Ignác választatott meg 24 szavazattal Csiszér Péter 17 szavazata ellenében.

— **A kézdí-vásárhelyi tanítói kör** a napokban gyűlést fog tartani az „Eötvös-alap“nak az orsz. tanítói képviselői gyűlés ügykörébe való át-, vagy át nem adása kérdésében. A mennyire a közelmúltból ismerjük a tanítói kör tagjainak az „Eötvös-alap“ iránti meleg érdeklődését, teljes bizonyossággal merjük állítani, hogy az „Eötvös-alap“-ot egyhangulag fogják az orsz. tani-

tói képviselői gyűlésnek átadni. Ezzel kapcsolatosan, biztos értesülésünk alapján, a „Háromszék-megyei tanítótestület“ elnöksége is közelebből egy felhívást fog intézni a testület tagjaihoz azon czélból, hogy a „Néptanítók Lapja“ f. évi június 2-iki számában megjelent s a III-ik egyetemes tanítógyűlés végrehajtó-bizottsága és a kiküldött ötös bizottság által megállapított feltételek s alapszabály-javaslat alapján átadható-e az „Eötvös-alap“ az orsz. tanítói képviselői gyűlésnek egy IV-ik egyetemes tanítógyűlés összehívása nélkül? E kérdésre minden egyesületi tag levelező-lapon fogja nyilatkozni az elnökséghez beküldeni; a beérkezett nyilatkozatok számbavételét pedig egy 5 tagú ellenőrző bizottság fogja eszközölni. — Az elnökségnek ezen eljárását csak helyeselni tudjuk, mert tekintve a most folyamatosan levő évi záró-vizsgálatokat, az idő rövidségét, a gyűlésnek csupán ezen egy tárgyat és a jelentékeny költséget: testületi közgyűlést tartani nem lehet, a minek megtartása ily okok miatt nem is lenne okotható. Bizva a tanítótestületi tagok higgadt gondolkodásában, hisszük, hogy az „Eötvös-alap“-nak az orsz. tan. képviselői gyűlés ügykörébe való átadása mellett fognak nyilatkozni, mert mi úgy vagyunk meggyőződve, hogy az orsz. tanítói gyűlés sokkal inkább van hivatva az ügyet virágzóvá tenni, mint az eddigi egyetemes tanítógyűlés, melynek létjoga az orsz. tanítógyűlés mellett egészen elesik. Az „Eötvös-alap“ ügyéhez közelebből hozzászólunk.

— **Emlékeztetés pályázatra.** A „Háromszék-megyei tanítótestület“ által 3 drb. cs. és kir. arany pályadíjra kitűzött, „Minő befolyása van a rossz házi nevelésnek a családra és iskolára? című kérdésre a pályázati határidő folyó évi augusztus 20-án lejár, miről van szerencsém a testület tagjait értesíteni. Az idegen kézzel írott s jelígis levélkével ellátott pályamunkát Baló László elnök urhoz (K.-Vásárhely) kell küldeni. Kézdi-Vásárhelyt, 1883. június 8. A választmány határozatából: Gyöngyösi István, titkár.

— **Kézdí-vásárhelyi Keresztes Antal** kereskedőnek boltját f. hó 8-án éjjel ismeretlen tettesek feltörvén, mintegy 60 frt értékű árucikket és 15 frt készpénzt magukkal vittek. A nyomozat megindult.

— **Értesítés.** A kézdí-vásárhelyi ipari felső-népiskolánál a jelen tanévet bezáró vizsgálatok folyó hó 25-én és 26-án fognak megtartatni a nevezett iskola I. oszt. tantermében. E vizsgálatokra a t. szülők és tanügybarátok tisztelettel meghívattak. K.-Vásárhelyt, 1883. jun. 6-án. A felső-népiskola gondnoksága.

— **A borszéki fürdőre** ez idényre Farkas Sándor Európát bentazott czeplédi hires zenetársulatát szerződtette a fürdő-igazgatóság.

— **Az állami közép-ipartanoda igazgató-ságától.** Hogy az iparos tanoncok és segédek is — a kik régebben valamelyik középiskolának csak két-három osztályát végezték s azóta a gyakorlatban vannak — be-léphessenek az állami közép-ipartanodába, felkértnek a t. cz. szülők és gyámok, hogy a felvételi vizsgát illető felvilágosításért mielőbb szíveskedjenek az igazgatósághoz fordulni, hogy az érdekeltek a jövő tanév elején tartandó felvételi vizsgára kellően elkészülhessenek, mert csak sikeres vizsga alapján vehetők fel.

— **A nép igazságszolgáltatása.** A mult esztőtörtői hetivásáron egy falusi asszony, zsebéből ki akarván venni tárczáját, azon meglepetésben részesült, hogy zsebében egy idegen kezét talált, mely a tárczázt épen ki akarja emelni. Visszatekint s meglátja az illetéktelen területre jutott kéz tulajdonosát egy cigány asszony személyében. Nosza tolvajt kiált, mire aztán lett általános csődület. A tettest körbe fogták a harcias falusi amazonok s kezdetét vevé a csattogó és puffogó igazságszolgáltatás. Mikor aztán a kezek kifáradtak, bekisérték ők maguk a rendőrséghez; az összefutott asszonyné sorfalat képezett s mindenki sietett felháborodott lelken egy ütleggel könnyíteni.

— **A „csikszeredai takarékpénztár rész-vénytársaság“** 1883. május havi forgalmának kimutatása. Bevétel: 1) Pénztári maradvány apr. haváról 1658 frt 74 kr. 2) Rész-vénytőke 5677 frt 50 kr. 3) Betét 20 tétel 1458 frt 28 kr. 4) Betéti könyveskéért 40 kr. 5) Visszváltóra felvett kölcsön 4550 frt. 6) Felvett kölcsön 3000 frt. 7) Befizetett kamat 414 frt 17 kr. 8) Befizetett illeték 207 frt 03 kr. 9) Különfélék 5 frt. Összesen 16.971 frt 12 kr. Kiadás: 1) Betét visszafizetés 3 tétel 1073 frt. 2) Betétek folyó kamatai 5 frt 25 kr. 3) Kölcsön adatott váltóra 11.790 frt. 4) Kölcsön adatott kötvényre 3740 frt. 5) Előre fizetett kamatra 172 frt 71 kr. 6) Heti biztosok napdíjai 16 frt. 7) Tisztviselők és szolga fizetése 65 frt 49 kr. 8) Alapítási költség 32 frt 59 kr. 9) Üzleti költség 31 frt 79 kr. 10) Pénztár-készlet 44 frt 29 kr. Összesen 16.971 frt 12 kr. Csik-Szeredán, 1883. május hó 31-én. Pototzky Kristóf, igazgató-pénztárnok. Sprencz György, könyvelő.

— **760 magyar népdal zongorára.** A „Magyar Dal-Album“-ból, mely a magyar népdalok egyetlen folyamatban lévő, zongorára alkalmazott egyetemes gyűjteménye, megjelent a IV-ik kötet 8-ik füzeté isja 741—760. buzuki, következő dallamokkal: 1. Még a szalmi sem hánytá a fejét. 2. Még azt mondják: nem illik a táncz. 3. Mély a Tiszának a széle. 4. Mi az oka, hogy nem szeretsz. 5. Micsoda madár a pillangó? 6. Miért szomorodik babám? 7. Minden falu édes hazám. 8. Mit akarsz te kutya fajta! 9. Mit busulsz kenyeres. 10. Mit ér a bokrátság kalap? 11. Mit tehetek én róla, hogy szerelmes vagyok. 12. Most két hete, vagy három. 13. Nem bánom, hogy parasztnak születtem. 14. Nem eszem én apám, anyám kenyerét. 15. Nem iszom bort, csak a szőlő levét. 16. Nem messze van Nagy-Károlytól . . . 17. Nem voltam én itthon. 18. Nincsen kedvem, nincsen . . . 19. Nyilni kezd már az ibolya. 20. Oh kedves ház büszke lánya. — A „Magyar Dal-Album“ IV. kötete ismét 10 havi füzetben jelenik meg és pedig 200 dallamtartalommal. Előfizetési ára egész évre: 10 füzetre 1 frt 80 kr, félévre: 5 füzetre 90 kr. Egyes füzet ára 25 kr. Minden füzet bérmentve küldetik szét. Előfizetések legelőszérűbben postautalványon a „Magyar Dal-Album“ kiadó-hivatalához Győrbe intézendők.

— **Egy 2—4 gym. vagy felső-népiskolai osztályt végzett fiu** Kézdi-Vásárhelyt Szabó Albert könyvnyomdájában tanulónak felvétetik.

Háztartás.

A szarvasmarhák megbélyegzése. Több oldalról felmerült ujabbban azon kérdés, hogy miképen lehetne a szarvasmarhákat megbélyegezni, a nélkül, hogy ezeknek az eddig nálunk is divatos égető vastól szenvedni kellene. Ezen kérdésre vonatkozólag a bécsi katonai állatorvos-intézet odanyilatkozott, hogy 2 évnél vénebb marháknek szarvát kell tűzess vassal megbélyegezni, a 2 évnél fiatalabbnak pedig fület kell átlukasztani. De ez eljárás is felette fájdalmas, másfelől pedig nagy vérvesztéssel van egybekötve, úgy, hogy a bécsi marhapiaczon tett kísérletek egyáltalán nem nyújtottak kielégítő eredményt. Ezek folytán a J. V. egy oly bélyegzési módot ajánl, mely az állatoknak semmiféle fájdalmat nem okoz. Ez abban állana, hogy a marháknek farára olajfestékekkel és vulcanizált kaucuk bélyegzővel készítettnek bélyeg, mint az kicsinyben a levelek bélyegzésénél történik. Ily formán az állatok minden fájdalom nélkül lemoshatlan bélyeggel láttatnának el.

A lószerszám gondozására a gazdának mindig figyelme legyen. A legtöbb gazdaságban a lószerszámra felelte kevés gondot fordítanak. Legtöbbször felakasztják az istállóban, a hol az erjedő trágyából folyton felszáll ammoniák által felette roncsoltatik. A szíjrések megrepedeznek, mint ha csak lughan mosattak volna meg és gyakori olajazás nélkül hamar semmivé lesznek. Legokosabb a lószerszámnak külön helyen, például a kocsi szinben, vagy kamarában fogat készíteni. Ha azonban az istállóban tartatik, akkor fűrészpör, falevél stb. felhasználása által meg kell kötni a trágyából felszáll ammoniát, mi magára a trágyára is jó hatással leend. A kellően tisztogatott és havonként egyszer beolajozott lószerszám kétszer addig tart, mint az elhanyagolt; már pedig sokkal könnyebb a gazdának néhány krajczárt kiadni havonta egyszer olajért, mint forintokat a javítás és újításra.

A szerszámfa besozása Sardinia szigetén nagy divatban van. Azon fadarabokat, a melyekből a kocsi kerekeket készítik, feldolgozásuk előtt 5—6 nappal konyhasóval telített vízbe áztatják be. Azt állítják, hogy ezen eljárásnak alávetett fa sem a nap melegének, sem más tényezőnek behatása alatt meg nem repedezik. Érdekes lenne megkísérteni, hogy mi igaz van ez állításban és

mi nem. Hasonló fapáczolási módot követnek némely vidékeken a tölgyfa botokkal. Ezeket ugyanis trágya között tartják pár hónapig. A trágyában lévő sók felvétele által a botok oly szívósok és hajlékonyak lesznek, hogy a legerősebb ütésekre sem törnek ketté.

A vakondok kiirtása került szóba a neu-marki gazdasági egyletben. Azon kérdés vettetett ugyanis fel, hogy nem lenne-e tanácsos a vakondok kiirtásához egyesült erővel hozzáfogni. Ezen irányzat azonban a L. szerint igen helytelen. — A vakond ugyanis mindennap saját testével egyenlő súlyu pajort, feregárvát fogyaszt el, úgy, hogy a gazdának ezen apró pusztítók kiirtásában a vakondnál hűségesebb szövetségese nincs. Ez okból inkább a vakondoknak a szántóföldön elszaporítását kellene előmozdítani, a minthogy némely gazda élő vakondokat vásárol és ereget szét a földjén. A vakondnak azonban még más haszna is van. Az általa készített csatornák ugyanis természetes alagcsöveit képezik a felső talajrétegnek, melyek a talajrézescékhöz a betóduló körléggel együtt számos trágyázó gázzal sok vizgőzt is vezetnek, melyek által e talaj felmelegítettetik, megnedvesítettetik és javítottatik. Végül a vakonduturások virágcserepek megtöltésére is igen alkalmasak.

A közönség köréből. *)

Tekintetes szerkesztő ur!

Csikmegye derék tisztikara az itteni volt székely huszárok lóbeszerzési (fourage) alapját, sz. eredeti 14,000 frtot, az alkotmányos korszak alatti hű kezelésével 27,090 frtra emelvén, most, midőn ama derék tisztiség kimondotta, hogy ő annak csak hű számadója s a volt huszárok, mint tulajdonosok, intézkedhetnek felette, s midőn a huszársaládok jobbajai értelmesebbjei ama töképenz együttmaradását s abból ezen családok gyermekeinek nevelését akarják: találtattak főleg Gyergyóban oly rövid esztűek, — orruk nál tovább nem látók — kik annak felosztása s így semmivé tételére törnek.

Fájdalom! Gyergyóban született meg ezen eszme s onnan vidékszerthe a czélra agitáló ügynökök küldettek is szét, mert Kászonban ilyenek fordultak meg; de tisztelettel alólirt, mint egyik részese ama tökének, a magam s több részes nevében Isten s világ előtt óvást teszek ama tökének felosztása ellen; mert mig, ha azon alap felosztatik, (mit csak meggondolni is bűnnek tartok) az anélkül, hogy másnak használna, mint az elosztás mellett agitáló (tán korcsmáros) vezérnek, addig, ha fel nem osztjuk s annak kamataitól a szegény huszársaládok gyermekeit az élet különböző kíváncsai szerinti tudományos vagy ipari pályákra neveltetjük: ezáltal az utókor hálájára nemcsak hogy a tőketulajdonos székely huszársaládok nevei örökítettnek meg, de egyszersmind gyermekeinket s általuk kedves hazánkat is boldogítjuk.

Esdve kérek tehát minden érdekeltet, a felosztás elvére bujtogató mindazon agitáló, ki netán nála megjelenik, magától komolyan elutasítani, s a tőkét kezelő csikmegyei derék tisztikart pedig kérem, a tőkét inkább tovább kezelni, mig annak nevelési czélra magállítása kimondatik. A tek. szerkesztő urat kérem ezen levellemnek becses lapjában felvételére.

Tisztelettel lévén

Kászon-Impéren, 1883. június 3.
alázatos szolgálja
Balázs Sándor.

*) E rovat alatt megjelent közlemények közérdekből díjtalanul közöltetnek. A felelősség azonban a beküldőt illeti. Szerk.

Szerkesztői izenetek.

Bíró Sándor urnak. Barátainak nem szoktam elefedni; most is édesen emlékszem vissza gyermeki kedvteléseink, örömszínkedés társára. Ön egészen eltűnt volt látókörömből, s a sok hasonló név között nem tudtam, hogy melyik alatt rejlik az ön kedves személye. Kiváló örömemre szolgál, hogy ezen így ismét összehozott bennünket. Bővebben magánlevélben.

Páljános Károly. A szükséges felvilágosítással csak jövő számunkban felelhetek, mert eddig még nem tudtam végére járni a dolognak. Szíves üdvözlét!

F. G. Az ígért közlemény ugyan soká késik! Szíves üdvözlét!

Felelős szerkesztők:
T. Nagy Imre, Dr. Kádbé Ferencz,
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

A brünni kis lutri.
Huzás június 7-én.
13. 20. 61. 65. 53.

Piaci árak		Kézdí- Vásár- hely		Csik- Szereda		Gy.-Szt- Miklós	
		jun. 8.	frt kr	jun. 7.	frt kr	máj. 29.	frt kr
Hecoliter	Buza) tiszta	7	40	7	25	8	—
	) elegy	5	—	—	—	6	—
	Rozs) tiszta	4	50	4	75	6	50
	) elegy	—	—	—	—	5	50
	Árpa) tiszta	4	—	4	75	6	—
	) elegy	—	—	—	—	5	—
	Zab	2	75	2	50	3	—
	Törökbuza	5	—	6	—	7	—
	Kása) köles	10	—	10	—	9	—
	) árpa	—	—	—	—	—	—
Kilogr.	Borsó	6	—	5	—	5	—
	Lencse	10	—	—	—	—	—
	Fuszulyka	6	—	7	—	5	25
	Lenmag	—	—	10	—	9	50
	Kendermag	—	—	—	—	4	—
Darab	Bükköny	—	—	4	25	—	—
	Pityóka	1	60	1	50	1	50
	Marhahus	—	40	—	36	—	34
	Disznóhus	—	44	—	44	—	48
	Juh-hus	—	24	—	—	—	24
Egy pár	Szalona	—	80	—	80	—	70
	Fagygyu	—	32	—	—	—	42
	Malacz	1	50	1	—	—	90
10 tojás	Lud	1	—	1	—	—	75
	Bárány) fejtér	—	—	2	—	1	83
	) fekete	—	—	2	20	2	33
Egy pár csirke		—	60	—	40	—	45
10 tojás		—	15	—	15	—	13

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru-
és értéktőzsdén.
június 9-én.

Magyar aranyjárdék	120.30
Magyar vasúti kölesön	137.75
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	91.75
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	113.25
M. keleti vasúti államköt. évi 1876 99. —	—
Magyar földtehermentesítési kötvény	99.75
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	98.25
Temes-bánati földteherm. kötvény	98.50
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	99. —
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	99. —
Magyar nyereség-sorsjegy kölesön	97.50
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	114.50
Osztrák járadék papirban	116. —
Osztrák járadék aranyban	78.50
1860. államsorsjegyek	79. —
Osztrák-magyar bankrészvény	135. —
Magyar hitelbank-részvény	840. —
Osztrák hitelintézet-részvény	303.25
Cs. és kir. arany	5.67
20 frankos arany	9.51 1/2
Német birodalmi márka	58.55
London (2 havi váltókért)	120.20
Magyar papíráradék	87.35

Hirdetmény.

Az ojtózi vendéglő a regalejggal
és hozzátartozó 7 kaszával, az illeté-
kes hatóság jóváhagyásának fentartása
mellett, haláleset miatt kiadó.

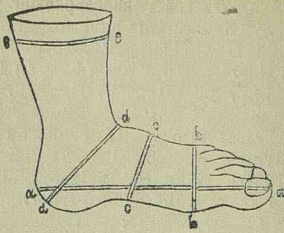
Értekezhetni Sübek Antal ha-
szonbérletnél Ojtóban. 3—3

MAGYAR VÖRÖS-KERESZT- EGYLET sorsjegyek.

ÉVENKINT 3 SORSOLÁS.

4*

5—10

Alattirt tisztelettel hozza a n. érd.
közönség szives tudomására, miszerint
számos segédzemélyzet- és szakértő sza-
szabázzsal ellátott műhelyében a kor
igényeihez méltóan, a legújabb divatu

női és férfi-czipők,

valamint CSIZMÁK, egyszerű disz-
bör- vagy lasztingból kívánat szerint a
legelőnyösebb árak mellett pontosan
készíttetnek.

Vidéki megrendelések a levél vé-
telétől számított 48 óra alatt, a fent
jelzett módon vett mérték beküldése
után, postai utánvét mellett eszközöl-
tetnek.

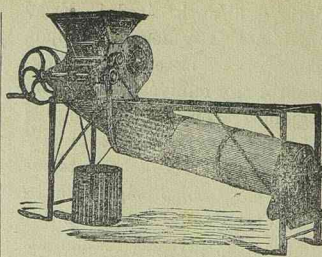
Közvetlen gyárakkal levén össze-
köttesem, azon kellemes helyzetben
vagyok, hogy készítményem jóság és
jutányosság, valamint csinoság tekinté-
ben a külföldi gyártmányokkal a
versenyt bátran kiállja.

A hazai ipar fejlesztése levén czé-
lom, buzdít azon remény, hogy a n. érd.
közönség czélom további eléréséhez és
felvirágztatásához becses pártfogásával
járulni kegyes leend.

Hazaifias tisztelettel

Ifj. Geringer Ferencz,

bőrkereskedő
Gyergyó-Szt.-Miklóson.

Brogle József

gazdasági gép-
és rostalemezgyára
BUDABESTEN

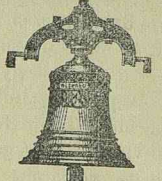
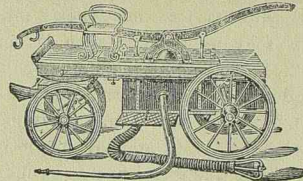
(külső vácozi ut)

ajánlja elsőrendű gyártmányait, u. m.:
konkolyválasztó (trienröket) szelelővei és a nélkül;
nemzeti rostákat kettős működéssel (Schmid-féle szabadalom);
Backer-rendszerű szelelő rostákat;
tengeri (kukoricza) morzsolókat és csöves tengeri darálókat;
eséplő készleteket; eséplőgép-szítákat; vetőgépeket; malmok-
kat és malom-berendezéseket, valamint lyukasított lemeze-
ket malmok, méhészeti és egyéb technikai czélokra.

Teljes árjegyzék ingyen és bérmentve.

GYÁRI RAKTÁR és FÜGYNÖKSÉG:

WASS és RIEMER uraknál SZÉKELY-UDVARHELYT.

Hivatkozással a fenti hirdetésre, van szerencsénk a n. érd. közönség tuda-
mására hozni, hogy mi alólítottak nevezett czég részére minden, a gazdaság terén
szükségeltető gépekre és eszközökre rendelményeket elvállalunk; nem
különbön ajánljuk saját raktárunkból kisebb és nagyobb községi és tűzoltó-
feeskendők, továbbá közönséges hegyes és henger-fúvókat, jutányos
árak mellett.

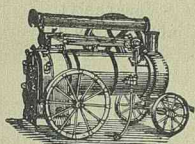
Végül harang-átöntést, valamint új harangok és gőzeséplők
beszerzését 5 évi jótállásra, részlet fizetés mellett eszközöljük.

Dusan berendezett vas-, szerszám- és konyhaeszköz-raktárunk-
kat a n. érd. közönség pártolására ajánlván, kérjük becses megbízásait.
5—30

Kiváló tisztelettel

WASS és RIEMER

gazdasági gépraktára, vaskereskedése.

RANSOMES, HEAD ÉS JEFFERIES

FÜGYNÖKE

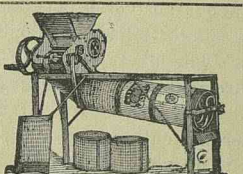
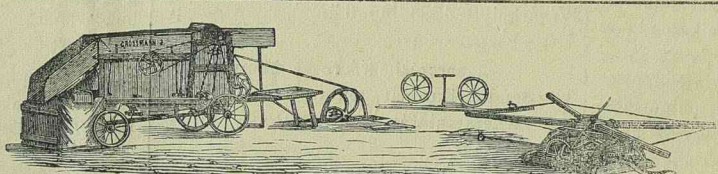
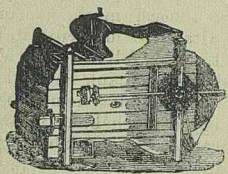
Grossmann J.

BUDAPESTEN.

GROSSMANN ÉS RAUSCHENBACH

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁRA BUDAPESTEN.

Szives megkeresés- vagy gyártelepünk meglátogatására tisztelettel kéretik.

Évenként 3 sorsolás.

Évenként 3 sorsolás.

Legközelebbi huzás f. évi július 1-én.

Ezen huzásban főnyeremény 50,000 forint. Továbbá 1 nyeremény
à 5000 frt, 4 nyeremény à 1000 frt, 10 nyeremény à 500 frt, 25 nyere-
mény à 100 frt, 30 nyeremény à 50 frt, 52 nyeremény à 25 frt.

A nyeremény-sorsoláson kívül törlesztési sorsolás is történik; min-
den a törlesztési sorsolásban a legkisebb nyeremenynyel huzott sorsjegy
tovább játszik a főnyereményre.

Ezen sorsjegyek a napi árfolyam szerint
kaphatók a

Pesti magyar kereskedelmi bank váltóüzletében

Budapest, Dorottya-utca 1. sz.

valamint minden bank- és váltóházánál az országban.